

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5	6
תשובה	(2)	(4)	(4)	(1)	(2)	(4)

הסברים

1. **השאלה:** "השאיפה לנבא תופעות" (שורה 3), מוצגת בפסקה הראשונה כמנוגדת ל-
פתרון: בתחילת הפסקה מציגים בפנינו את עידן הרנסנס, ומספרים לנו שבשונה מתקופות קודמות, בעידן זה האדם כבר לא מקבל את דברי הקודש או השלטון ללא בדיקה, אלא מפענח את היקום באמצעות שכלו. כלומר, דברי הקודש מוצגים כמנוגדים לשימוש בשכל (ובמדע).
 מכיוון ש"השאיפה לנבא תופעות" המובאת בהקשר זה, מתייחסת לפענוח היקום באמצעות שימוש בשכל ובמדע, הרי שניתן להסיק כי היא מנוגדת לקבלת דברי הקודש.
 הערה: גם המשפט הבא בפסקה עוזר לנו לבסס את אותה מסקנה בנוגע ל"שאיפה לנבא תופעות". הוא נפתח ב"יחד עם זאת" (המעיד על ניגוד), ולאחר מכן מסבירים לנו שהמתח בין המדע לאמונה נמשך עד היום. כלומר, גם כאן הניגוד הוא בין אמונה (קבלת דברי קודש) לבין המדע.
תשובה (2).

2. **השאלה:** הרפואה האלטרנטיבית מוצגת בפסקה הראשונה כדוגמה ל-
פתרון: נקרא את הפסקה הראשונה במטרה לבין מה מדגימה הרפואה האלטרנטיבית, ולאחר מכן ניגש לתשובות המוצעות.
 בפסקה הראשונה מספרים לנו שהמתח בין אמונה למדע נמשך עד היום. בהקשר זה נכתב: "אחד הנושאים שבהם נוצר בשנים האחרונות מתח בין אמונה למדע הוא שאלת יעילותה של הרפואה האלטרנטיבית בהשוואה לרפואה הקונבנציונלית..." (שורות 6-7). מכאן שהרפואה האלטרנטיבית היא דוגמה לעוד אחד מהנושאים שבהם נוצר בשנים האחרונות מתח בין אמונה למדע.
 כעת נבדוק את התשובות המוצעות:
תשובה (1): תחום שהיה שנוי במחלוקת מאז ומעולם
 התשובה אינה נכונה. הרפואה האלטרנטיבית היא אחד הנושאים שבו נוצר בשנים האחרונות מתח בין אמונה ומדע. מכאן שהיא לא הייתה שנויה במחלוקת מאז ומעולם.
תשובה (2): תפיסה רפואית שנובעת מאמונה דתית
 אמנם ניתן להסיק כי הרפואה האלטרנטיבית היא אכן תפיסה רפואית שנובעת מאמונה דתית, אך אנחנו נתבקשנו לענות על השאלה מה ניסו להדגים בקטע באמצעות הרפואה האלטרנטיבית, ולא מהי רפואה אלטרנטיבית. מכאן שתשובה זו אינה נכונה.
תשובה (3): שיטה רפואית עתיקת יומין
 אמנם ניתן להסיק מהמשך הקטע כי הרפואה האלטרנטיבית היא אכן שיטה עתיקת יומין, אך אנחנו נתבקשנו לענות על השאלה מה ניסו להדגים בקטע באמצעות הרפואה האלטרנטיבית, ולא מה ידוע לנו על רפואה אלטרנטיבית. מכאן שתשובה זו אינה נכונה.
תשובה (4): דוגמה למחלוקת בין מדע לאמונה. זו התשובה הנכונה.
תשובה (4).

3.

השאלה: מה כוונתו של סינג במשפט: "כפי שהרפואה הקונבנציונלית ... גם אם הן פועלות באורח מסתורי" (שורות 12-13)?

פתרון: נקרא את הקטע העוסק בסינג על מנת להבין את כוונת הציטוט, ולאחר מכן ניגש לתשובות המוצעות. בתחילת הפסקה השנייה מספרים לנו שסינג וארנסט אספו נתונים סטטיסטיים על מידת הצלחתן של שיטות ריפוי אלטרנטיביות. בהמשך מופיע ציטוטו של סינג בו הוא טוען שגם השיטות האלטרנטיביות צריכות להבחן לפי אמות המידה של הרפואה הקונבנציונלית. כלומר, מתוך הציטוט ניתן להבין כי לדעתו של סינג גם הרפואה האלטרנטיבית, בדיוק כמו הרפואה המודרנית, מחויבת להציג הוכחות להצלחה. בסוף הפסקה מספרים לנו שהמסקנה הנובעת ממחקרם של השניים היא שהשיטות האלטרנטיביות אינן עוזרות ולעיתים אף מזיקות (שורות 14-15).

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): על מנת שניתן יהיה לקבל את השיטות הרפואיות האלטרנטיביות, יש להבין כיצד הן פועלות

התשובה אינה נכונה. לפי סינג: "כפי שהרפואה הקונבנציונלית מחויבת להציג הוכחות להצלחה, כך השיטות האלטרנטיביות צריכות להבחן לפי אמת המידה הזו, גם אם הן פועלות באורח מסתורי". כלומר, סינג מוכן לקבל את העובדה ששיטות הריפוי האלטרנטיביות הן מסתוריות, ואין הכרח להבין כיצד הן פועלות. כמו כן, ניתן לראות כי מחקרו של סינג לא בודק כיצד השיטות האלטרנטיביות פועלות, אלא האם הן יעילות כמו שיטות הרפואה הקונבנציונליות.

תשובה (2): מכיוון שהשיטות הרפואיות האלטרנטיביות אינן מדעיות מעצם טבען, יש לדחות אותן

התשובה אינה נכונה. בפסקה מציינים שהחוקרים "ניגשו למחקרם מתוך סקרנות בריאה וללא דעה קדומה". כלומר, הם היו פתוחים להכיר בכך ששיטות הרפואה האלטרנטיביות מרפאות אף הן ולקבלן, במידה והנתונים שיאספו יעידו על כך.

תשובה (3): יש לשפוט את השיטות הרפואיות האלטרנטיביות באמות מידה שונות מאלו על פיהן שופטים את הרפואה הקונבנציונלית

התשובה אינה נכונה. לפי סינג: "כפי שהרפואה הקונבנציונלית מחויבת להציג הוכחות להצלחה, כך השיטות האלטרנטיביות צריכות להבחן לפי אמת המידה הזו". כלומר, הרפואה הקונבנציונלית והאלטרנטיבית צריכות להבחן לפי אותן אמות מידה, היכולת להשיג תוצאות ולרפא את החולה.

תשובה (4): בבחינת השיטות הרפואיות האלטרנטיביות עלינו להתמקד בשאלה האם הן מרפאות את החולים המשתמשים בהן. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

4.

השאלה: מה תשובתם של סינג וארנסט לשאלה המועלת בתחילת הפסקה השלישית?

פתרון: ראשית עלינו להבין את "השאלה". השאלה המועלת בתחילת הפסקה השלישית היא "האם מיליארד סינים יכולים לטעות?", ומייד לאחר מכן מספרים לנו שהרפואה הסינית צמחה מתוך חברה שדחתה את נתיחת הגוף האנושי. מכאן שהרפואה הסינית היא רפואה אלטרנטיבית מכיוון שאינה מתבססת על מדע. אם מחבר הקטע טורח להדגיש בפנינו שהרפואה הסינית היא רפואה אלטרנטיבית מייד לאחר שנשאלת השאלה האם הסינים יכולים לטעות, הרי שניתן להניח כי "הטעות" של הסינים היא התבססות על רפואה אלטרנטיבית. כלומר, השאלה הנשאלת היא האם ההתבססות על הרפואה האלטרנטיבית היא שגויה. כעת נחפש את התייחסותם של סינג וארנסט לשאלה.

בסוף הפסקה מתייחסים סינג וארנסט לשיטת הדיקור הסיני. להבנתם הוא "עוזר לעתים לכאבי גב, אך הוא יעיל בעיקר בגלל אפקט הפלטבו, האמונה של המתרפא בכוחו להירפא". כלומר, לטעמם שיטת הדיקור הסיני לא באמת יעילה. מכאן ניתן לקבוע שהם רואים ברפואה האלטרנטיבית בה משתמשים הסינים כלא יעילה, ולכן תשובתם לשאלה היא "כן", מיליארד סינים יכולים לטעות.

תשובה (1).

5. השאלה: מהן הסיבות הרציונאליות, אליהן מתייחסים סינג וארנסט בשורה 29, לכך שאנשים משתמשים ברפואה אלטרנטיבית?

פתרון: נקרא את הפסקה הרביעית במטרה להבינה, ולאחר מכן ניגש לתשובות המוצעות.

הפסקה הרביעית נפתחת בשאלה: "מדוע אנשים נבונים מעדיפים שיטות ריפוי יקרות שיעילותן לא הוכחה?". כתובה לשאלה זו מזכירים סינג וארנסט את הרוקח המכובד, הספורטאי הנערץ, הרופא הקונבנציונלי ואפילו את שירות הבריאות הלאומי הבריטי, כגורמים הממליצים על רפואה אלטרנטיבית, כאשר המשותף לכל אותן דוגמות הוא שבכולן מדובר בגורמים מקצועיים שאין סיבה נראית לעין שלא לסמוך על דעתם. בסוף הפסקה מצוטטים השניים באומרים: "עובדות אלו" (כלומר, העובדה שאנשים ומוסדות מכובדים ממליצים על רפואה אלטרנטיבית) מלמדות שהסיבות לכך שאנשים משתמשים בשיטות ריפוי אלטרנטיביות הן דווקא רציונליות. הרציונל אם כן הוא לסמוך על דעתם של אנשים ומוסדות מכובדים וזו הסיבה שאנשים משתמשים ברפואה האלטרנטיבית.

תשובה (2).

6. השאלה: איזו מהטענות הבאות מובאת בקטע מבלי שתובא בו דוגמה להמחשתה?

פתרון: נבדוק את הטענות שבתשובות המוצעות. מכיוון שנשאלנו איזו מהטענות הבאות מובאת בקטע מבלי שתובא בו דוגמה להמחשתה, נפסול טענות אשר ניתן למצוא בקטע דוגמה להמחשתן. התשובה שתיוותר היא התשובה הנכונה.

תשובה (1): הציבור נחשף למסרים שלפיהם הרפואה האלטרנטיבית מועילה

בשורות 24-25 נכתב ביחס לשיטות רפואה אלטרנטיביות: "את הרוקח המכובד שמציע לנו שיטות כאלו, את הספורטאי הנערץ שמספר בראיון עד כמה הן טובות, ואת הרופא הקונבנציונלי המומחה שמנסה לסייע לחולים נואשים בכל דרך העומדת לרשותו". הרוקח, הספורטאי הנערץ והרופא הקונבנציונלי הם דוגמות לאנשים המעבירים מסרים לציבור לפיהם הרפואה האלטרנטיבית מועילה. מכאן שלטענה שבתשובה זו מובאות מספר דוגמאות ולכן היא נפסלת.

תשובה (2): הרפואה האלטרנטיבית מבוססת על אמונות לא מדעיות

הפסקה השלישית עוסקת במודלים של רפואה סינית (רפואה אלטרנטיבית). בשורות 18-19 נכתב: "לפי המודל הסיני, הגוף האנושי מכיל 365 מרכיבים נפרדים, וזאת רק מפני שיש 365 ימים בשנה". זוהי דוגמה לרפואה אלטרנטיבית המבוססת על אמונות לא מדעיות. בהמשך נכתב: "נראה שהאמונה ב-12 מרידיאנים, קווי זרימת האנרגיה, צמחה כמקבילה ל-12 הנהרות הגדולים של סין.", דוגמה נוספת לרפואה אלטרנטיבית המבוססת על אמונות לא מדעיות. מכאן שלטענה שבתשובה זו מובאות מספר דוגמאות ולכן היא נפסלת.

תשובה (3): הרפואה האלטרנטיבית מועילה לעתים לאלו המשוכנעים ביעילותה

בשורות 21-22 נכתב: "הדיקור הסיני, לפי סינג וארנסט, עוזר לעתים לכאבי גב, אך הוא יעיל בעיקר בגלל אפקט הפלסבו, האמונה של המתרפא בכוחו להירפא". הדיקור הסיני מובא כדוגמה לרפואה אלטרנטיבית שמועילה לעתים בגלל האמונה של המתרפא בכוחו להירפא. מכאן שגם לטענה המובאת בתשובה זו מובאות דוגמה בקטע, ולכן היא נפסלת.

מכיוון שפסלנו 3 תשובות, תשובה (4) בהכרח נכונה.

תשובה (4): הרפואה האלטרנטיבית מזיקה במקרים מסוימים. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).